

PLATFORME ZA UČEŠĆE DELEGACIJE MINISTARSTVA ZDRAVLJA NA BILATERALNOM SASTANKU ZA POTPISIVANJE SPORAZUMA IZMEĐU EVROPSKE UNIJE (EU) I CRNE GORE O UČLANJENJU U "EU4HEALTH"

10. januar 2024. godine, Brisel, Belgija

Opšte informacije

Sporazum između Evropske unije (EU) i Crne Gore o učlanjenju u "EU4Health" program predstavlja ključni korak u ostvarivanju zajedničkih ciljeva u oblasti zdravstva, jačanje kapaciteta, postizanje efikasnog reagovanja na zdravstvene izazove i unaprijeđenje zdravlja građana.

Evropska unija je pokrenula program "EU4Health", kao odgovor na izazove pandemije COVID19, a koji je usmjeren na jačanje zdravstvenih sistema širom Evrope. Sa budžetom od 5,3 milijarde eura za period 2021-2027, ovaj program predstavlja posvećenost Evropske unije javnom zdravlju i postavlja temelj za Evropsku zdravstvenu uniju.

Sporazum postavlja temelje za formalizaciju saradnje između EU i Crne Gore, usmjeravajući njihove napore ka zajedničkim ciljevima. Crna Gora snažno potvrđuje posvećen pristup jačanju zdravstvene infrastrukture i cjelokupnog sistema, preuzimajući obaveze finansijskog doprinosa "EU4Health" programa. Na taj način, obezbjeđuje se održivost i efikasnost programa.

Sporazumom se definiše pravni osnov za učešće Crne Gore u Programu "EU4Health" u periodu od 2021. do 2027. godine, kroz definisana četiri opšta cilja:

1. Unapređenje zdravstvenih sistema: Sporazum teži jačanju temelja zdravstvenih sistema kako bi postali otporniji na izazove i bolje pripremljeni za suočavanje sa složenim zdravstvenim situacijama;
2. Dugoročna pripremljenost na krize: Program ima za cilj jačanje kapaciteta za odgovor na krize, posebno naglašavajući važnost predviđanja i pripreme za prekogranične zdravstvene prijetnje;
3. Podsticanje javno-zdravstvenih inicijativa: Fokusirajući se na promociju zdravlja i prevenciju bolesti, sporazum podržava inicijative koje će poboljšati opšte zdravstveno stanje građana, s posebnim naglaskom na oblasti kao što su prevencija carcinoma;
4. Unaprijeđenje kvaliteta zdravstvenih podataka i digitalne transformacije: Jedan od ključnih ciljeva programa je ojačavanje upravljanja zdravstvenim podacima i sprovođenje digitalnih transformacija u zdravstvenim sistemima kako bi se unaprijedila pristupačnost i efikasnost.

Pravila finansijskog učešća Crne Gore u Programu "EU4Health" su definisana Aneksom 1 Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore u program Unije "EU4Health". U skladu sa odredbama Protokola 8 o opštim principima učešća Crne Gore u programima Evropske zajednice, Crna Gora će u narednom periodu u okviru procesa pripreme za korišćenje Instrumenta predpristupne pomoći definisati iznos sredstava koji će biti namijenjen refundaciji dijela finansijskog doprinosa za učešće u Programima Unije.

Učešće Crne Gore u navedenom Programu podliježe finansijskom doprinosu i povezanim troškovima upravljanja, izvršenja i operacija, u okviru budžeta Unije.

Finansijski doprinos čine operativni doprinos i participaciona naknada. Operativni doprinos se definiše kao odnos BDP Crne Gore po tržišnim cijenama prema BDP Evropske unije po tržišnim cijenama. Iznos kontribucije je 4% godišnjeg početnog operativnog doprinosa i nije predmet retroaktivnih prilagođavanja ili ispravki.

Shodno navedenom, Minsitarstvo zdravlja je kroz budžet Crne Gore za 2024. godinu planiralo 200.000€ kontribucije za učestvovanje u program "EU4Health".

Značaj učešća

Učešće Crne Gore u ovom Programu pokazuje posvećenost zajedničkom evropskom cilju – izgradnji snažnog, otpornog i dostupnog zdravstvenog sistema za sve građane. Crna Gora je dobila priliku da aktivno učestvuje u ovom program, prepoznajući važnost zajedničkog pristupa odgovoru na zdravstvene izazove.

Crna Gora je dobila priliku da učestvuje u programu potpisivanjem ovog Sporazuma koji će se primjenjivati retroaktivno od 01.01.2024. godine.

Uključivanjem Crne Gore u ovaj program, obje strane stvaraju platformu za razmjenu znanja, iskustava i najboljih praksi u oblasti zdravstva. Ovaj sporazum ne samo da podstiče istraživanje, inovacije i pristup medicinskim proizvodima, već takođe obezbjeđuje osnovu za zajednički rad na izazovima kao što su pandemije, javno zdravlje i jačanje otpornosti zdravstvenih sistema.

Sporazum postavlja temelje za dugoročnu partnersku saradnju između EU i Crne Gore u oblasti zdravstva, stvarajući održiv i uzajaman odnos u borbi za bolje zdravlje svih građana. Potpisivanje sporazuma reflektuje posvećenost Crne Gore izgradnji održivih i otpornih zdravstvenih sistema u partnerstvu s Evropskom unijom.

Tokom službenog boravka u Briselu, a nakon potpisivanja Sporazuma, planiran je sastanak delegacije sa Sandrom Galinom, generalnom direktorkom za zdravlje i bezbjednost hrane i Tomislavom Sokolom, poslanikom Evropskog parlamenta, koji je i član Odbora za zivotnu sredinu, zdravlje i bezbjednost hrane.

Sastav delegacije

Delegaciju Ministarstva zdravlja činiće:

- Dr Vojislav Šimun, ministar zdravlja;
- Mirjana Vlahović Andrijašević, državna sekretarka;
- Tatjana boljević, samostalna savjetnica z aodnose sa javnošću;
- Nenad Kalezić, Služba za odnose s javnošću Vlade Crne Gore.

Troškove učešća delegacije snosi Ministarstvo zdravlja Crne Gore.